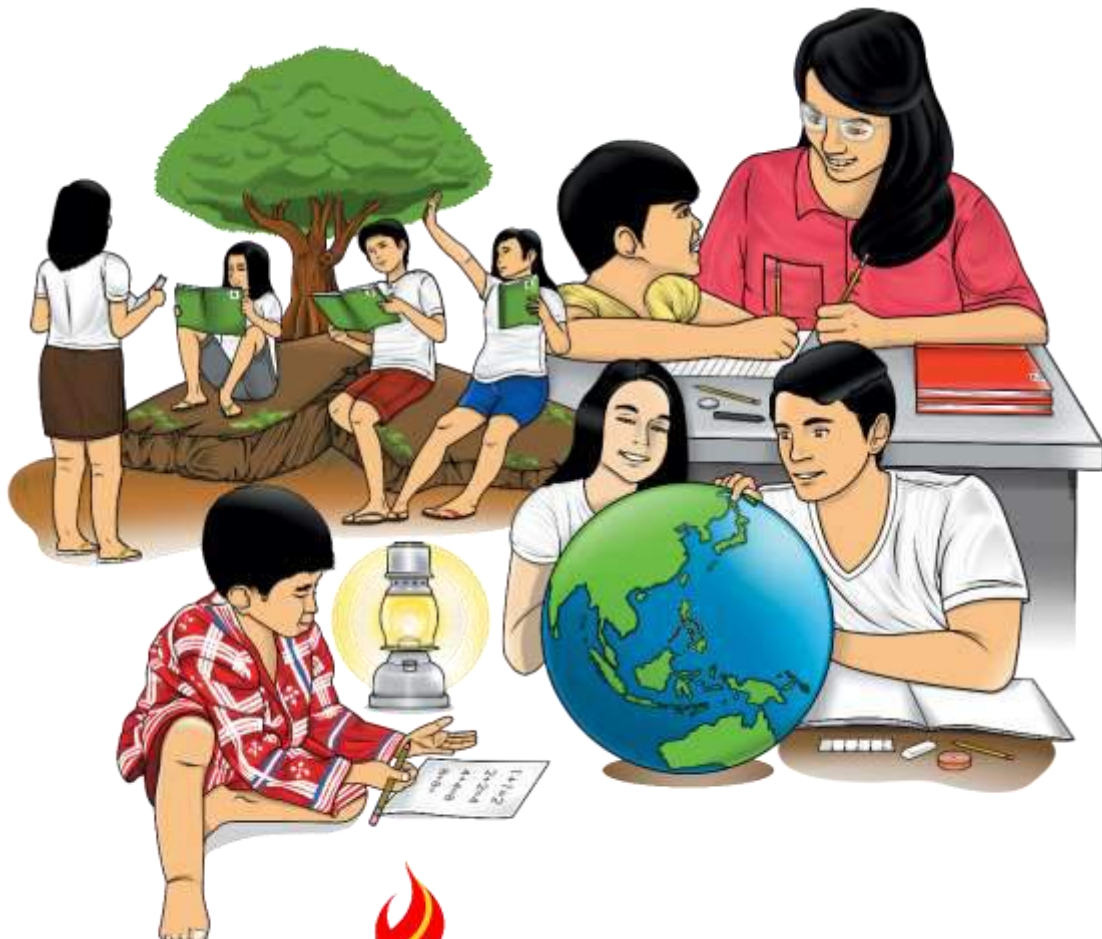

Edukasyon sa Pagpapakatao

Ikaapat na Markahan – Modyul 1: Pagmamahal sa Kapwa

Edukasyon sa Pagpapakatao – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikaapat na Markahan – Modyul 1: Pagmamahal sa Kapwa
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Leonor Magtolis Briones
Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul		
Manunulat:	Maria Fe P. Alas	Jeremiah G. Miralles
Editor:	David C. Alcober	Juliet Lugas Lim
Tagasuri:	Josefina E. Tanciongco	Colin Dy Tupaz
Tagaguhit:	Crisanto L. Lopera	Lemuel Valle Jr.
	Jingerlou D. Inot	
Tagalapat:	Gualberto Gualberto Jr.	
Tagapamahala:	Ramir B. Uytico	Rosemarie M. Guino
	Joy B. Bihag	Ryan R. Tiu
	Amenia C. Aspa	Mariza S. Magan
	Mark Chester Anthony G. Tamayo	Gretel Laura M. Cadiong
	Ranulfo L. Baay	Juliet L. Lim

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region No. VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte

Telefax: 053 - 832 - 2997

E-mail Address: region8@deped.gov.ph

Edukasyon sa Pagpapakatao

**Ikaapat na Markahan – Modyul 1:
Pagmamahal sa Kapwa**

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Isa sa mga mahahalagang turo mula pa noong tayo ay mga bata ay “Mahalin mo ang iyong kapwa gaya ng pagmamahal mo sa iyong sarili”. Sa papaanong paraan nga ba natin maipapakita ang pagmamahal sa ating kapwa? Ang mga tao ay may iba’t ibang pananampalataya at paniniwala ngunit iisa lamang ang katuturan ng lahat ng ito, “mahalin ang kapwa”.

Ang mabuting pakikipagkapwa ay isang ugaling makikita sa mga Pilipino. Ito ang kaugaliang ating nakita, naramdaman, at naipamahagi mula noon hanggang ngayon.

Ang pagmamahal sa kapwa ay naipapamalas sa pamamagitan ng pakikipagkaibigan, pagtulong sa mga nangangailangan, pagtulong sa mga nasalanta ng kalamidad, at pagpapakita ng paggalang sa lahat ng tao.

Sa modyul na ito, inaasahang maipamamalas mo ang sumusunod na kaalaman, kakayahan, at pag-unawa:

1. Nakapagpapakita nang tunay na pagmamahal sa kapwa tulad ng:
 - a. pagsasaalang-alang sa kapakanan ng kapwa at sa kinabibilangang pamayanan
 - b. pakikiisa sa pagdarasal para sa kabutihan ng lahat
 - c. pagkalinga at pagtulong sa kapwa

Subukin

Panuto: Basahing mabuti ang mga tanong. Isulat ang titik ng tamang sagot sa sagutang papel.

1. Alin sa mga gawaing ito ang nakatutulong sa kapwa?
 - A. Pagbibigay ng mga pinaglumaang damit para sa mga nasalanta ng bagyo.
 - B. Pagkakaroon ng magarang piging.
 - C. Pagpapatayo ng *subdivision* para sa mga mayayaman.
 - D. Lahat ng nabanggit.
2. Piliin sa sumusunod na pangungusap ang nagpapakita ng pagmamahal sa kapwa.
 - A. Pakikipag-away sa mag-aaral sa ibang seksyon.
 - B. Pagdarasal ng sabay-sabay sa bahay.
 - C. Kusang-loob na pagdalo sa pagtitipon para sa planong maglinis sa *plaza*.
 - D. Pagmamasid sa mga nangyayari sa inyong barangay.
3. Ano ang iyong iniisip sa tuwing nakikita mo ang mga magulang mo ay tumutulong sa inyong kapwa?
 - A. may pagmamalasakit sa kapwa ang aking pamilya
 - B. masaya ang aming pamayanan
 - C. nanghihinayang sa tulong na ibinigay ng magulang sa kapwa
 - D. maiinis sa kapwang tinulungan ng iyong mga magulang
4. Ang inyong pamilya ay mayroong imbakan ng tubig. Nagkataong nasira ang poso ng inyong kapitbahay at wala silang mapagkunan ng tubig kung kaya humingi siya sa iyo. Ano ang nararapat mong gawin?
 - A. Pababayaran sa kanya ang tubig.
 - B. Bibigyan siya ng tama lamang sa pangangailangan niya.
 - C. Hindi siya bibigyan dahil naging pabaya siya at nararapat na mabigyan siya ng aral.
 - D. Sasabihan siya na sana ay magpagawa din sila ng imbakan ng tubig upang hindi na sila manghihingi sa susunod.
5. Ang inyong lugar ay palaging dinaraan ng bagyo kaya naubos na ang mga pananim na gulay at nakararanas na ng gutom ang mga kapitbahay ninyo. Ano ang maitutulong mo sa kanila?
 - A. Maaawa lang at walang gagawin.
 - B. Ibibigay mo sa kanila ang lahat ng nakaimbak ninyong pagkain.
 - C. Hindi mo sila papansinin kasi marami naman kayong pambili ng pagkain.
 - D. Magbibigay ng makakain at ipagdarasal na sana ay matapos na ang

paghihirap na nararanasan.

6. Ano ang ibig sabihin ng katagang, “ibigin mo ang iyong kapwa gaya ng pag-ibig mo sa iyong sarili”?
 - A. Huwag mong aawaayin ang iyong kapwa.
 - B. Piliin mo lagi ang nakalulugod para lamang sa iyong sarili.
 - C. Tumulong ka sa iyong kapwa kapag ikaw ay may makukuhang kapalit.
 - D. Pahalagahan mo ang iyong kapwa gaya ng pagpapahalaga mo sa iyong sarili.
7. Si Abdul ay isang Muslim. Ang kaniyang kaibigan na si Edgar ay isang Kristiyano ngunit kahit magkaiba man sila ng paniniwala ay patuloy pa rin silang magkaibigan. Ano ang kanilang ipinapakita?
 - A. Pagmamahal sa Diyos
 - B. Pagtulong sa kapwa
 - C. Pakikipagkapwa
 - D. Pagmamahal sa sarili
8. Alin sa mga sumusunod na sitwasyon ang nagpapakita ng pagtulong at pagmamahal sa kapwa?
 - A. Ang mga binibigyan lamang ni Joshua ng *relief goods* ay ang kapareho niya nang relihiyon.
 - B. Nag-*volunteer* lamang si Kevin sa *clean-up drive* dahil may libreng pagkain.
 - C. Dahil nasa elementarya pa lamang si Joy, sa kanyang palagay ay wala pa siyang kakayahang tumulong sa kapwa.
 - D. Pinangunahan ni Bea ang ambagan sa kanilang klase para sa kamag-aral nilang namatayan ng ama dahil sa COVID-19.
9. Nakita mong naghihingalo ang inyong kapitbahay na si Mang Ben. Nagkataon na mag-isa lamang siya sa kanilang bahay. Ano ang iyong gagawin?
 - A. Huwag na lamang siyang pansinin.
 - B. Hintayin na lamang ang ibang kapitbahay na makakita sa kanya.
 - C. Hintayin na lamang na dumating ang kamag-anak ni Mang Ben.
 - D. Tatawag ng kapitbahay upang isugod sa ospital si Mang Ben.
10. Paano ka makakatulong sa iyong kamag-aral na nasunugan?
 - A. Pagtsismisan ang nangyari sa kaniya
 - B. Laitin ito at huwag ng pansinin
 - C. Pabayaon siya sa kanyang kalagayan.
 - D. Ipagbigay alam sa guro at pangunahan ang pagbigay ng tulong

Aralin

1

Pagmamahal sa Kapwa

Ang ating pagmamahal sa kapwa ay repleksiyon sa kung paano natin mahalin ang ating sarili. Ang makibahagi sa ating kapwa ay isang masayang karanasan na tumatatak sa ating puso at isipan. Ang ating pagpapahalaga at pakikipag-ugnayan sa kapwa ay pananagutang kailangan nating gampanan. Sa ganitong paraan natin maipapakita ang pagmamahal natin sa ating kapwa.

Balikan

Panuto: Lagyan ng **tsek (✓)** ang patlang kung ang sitwasyon ay nagpapakita ng pagtulong sa pamayanan at **ekis (x)** naman kung hindi.

- _____ 1. Si Mark ay nakikiisa sa proyekto tungkol sa “*Tree Planting*”.
- _____ 2. Tumutulong ang mga bata na panatilihin malinis ang ating kapaligiran.
- _____ 3. Ang mangingisda ay gumagamit ng mga dinamita na nakasisira sa karagatan sa tuwing siya ay nangingisda.
- _____ 4. Sinusunod ko ang mga batas na pinairal ng pamahalaan.
- _____ 5. *Reuse, Reduce, at Recycle* ang aking ginagawa upang makabawas ng mga basura.

Tuklasin

Gawain A.

Alamin kung paano magiging isang masayang karanasan ang pagtulong sa kapwa. Basahin ang kwento ni Julie tungkol sa kaniyang masayang karanasan sa pagbahagi ng tulong sa kapwa.

Ang aking Pagtulong

Juliet Lugas Lim

Ako si Julie. Isa akong boluntaryong manggagawa na tumutulong sa mga *Non-Government Agencies (NGOs)* upang iparating sa mga biktima ng bagyo, baha o sunog ang mga pangunahing tulong na kailangan ng mga tao. Kasama ko sa aking adhikaing ito sina Jess, Gretz, Dave, Ranny, Mike, Caring, Ranulfo at Belen.

Sila ay agad-agad na sumasama sa akin para makapagbalot ng mga bigas, tubig, *canned goods*, at iba pang pangangailangan ng mga pamilya ng biktima. At kami rin ang bumabiyahi upang ipamigay ang mga ito sa mga nasalanta. Hindi man gaanong karami ang aming naipapaabot sa bawat pamilya pero masaya kaming makatulong kahit sa munting paraan lamang.

Gawain A.

Sagutin ang sumusunod na mga tanong. Gawin ito sa isang malinis na papel.

1. Saan nagboboluntaryo si Julie?

2. Ano ang ginawang pagtulong ni Julie at ng kaniyang mga kaibigan?

3. Naranasan mo na rin bang tumulong? Ano ang iyong ginawa?

4. Ano ang pakiramdam sa tuwing nakakatulong ka sa ibang tao?

5. Sa paanong paraan mo pa maipakikita ang pagtulong sa kapwa?

Gawain B.

Gumuhit ng isang puso at kulayan matapos gawin ang sumusunod:

Isulat sa kaliwang bahagi ng puso ang pangalan ng taong natulungan ng iyong pamilya at sa kanang bahagi ng puso isulat naman ang tulong na naibigay ng iyong pamilya sa kanila.

Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Suriin

Ano nga ba ang pagmamahal sa kapwa? Marahil ay magkakaiba-iba ang sagot na ating makukuha sapagkat sa iba-ibang paraan natin maaaring ipakita at ipadama ang pagmamahal sa ating kapwa.

Ang pagmamahal sa kapwa ay ang pagpapakita ng pagkalinga, paggalang at pagsasaalang-alang sa kanilang kapakanan. Higit pa sa pagtulong ay ang maipadama natin na sila ay mahalaga.

Narinig na natin ang katagang, “*ibigin mo ang iyong kapwa gaya ng pag-ibig mo sa iyong sarili*”, ibig sabihin ang pinagmulan ng pagmamahal sa kapwa ay pagmamahal natin sa Diyos. Kaya sa paghahandog natin sa ating mga sarili sa Kanya, ay ang pabibigay natin ng ating mga sarili sa kapwa sa pamamagitan ng pagtulong.

Kailangang tandaan na ang pagtulong natin sa kapwa ay walang hinihintay na kapalit lalo na sa mga lubos na nangangailangan at ang pakikisa sa ating kapwa, pagdarasal man o proyektong pampamayanan para sa kabutihan ng lahat ay walang pinipili, mayaman o mahirap, bata man o matanda.

Pagyamanin

Gawain A. Panuto: Lagyan ng **tsek (✓)** ang patlang kung ang pangungusap ay tama at lagyan naman ng **ekis (✗)** kung ito ay mali. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

- _____ 1. Ang pagtulong sa kapwa ay maipapakita sa pamamagitan ng pagiging makasarili.
- _____ 2. Ang pinagmulan ng pagmamahal sa kapwa ay pagmamahal sa Diyos.
- _____ 3. Ang pagtulong sa kapwa ay walang hinihintay na kapalit.
- _____ 4. Ang pagmamahal sa kapwa ay ang pagpapakita ng pagkalinga, paggalang at pagsasaalang-alang sa kanilang kapakanan.
- _____ 5. Ang mga bata ay walang kakayahang tumulong sa kapwa.

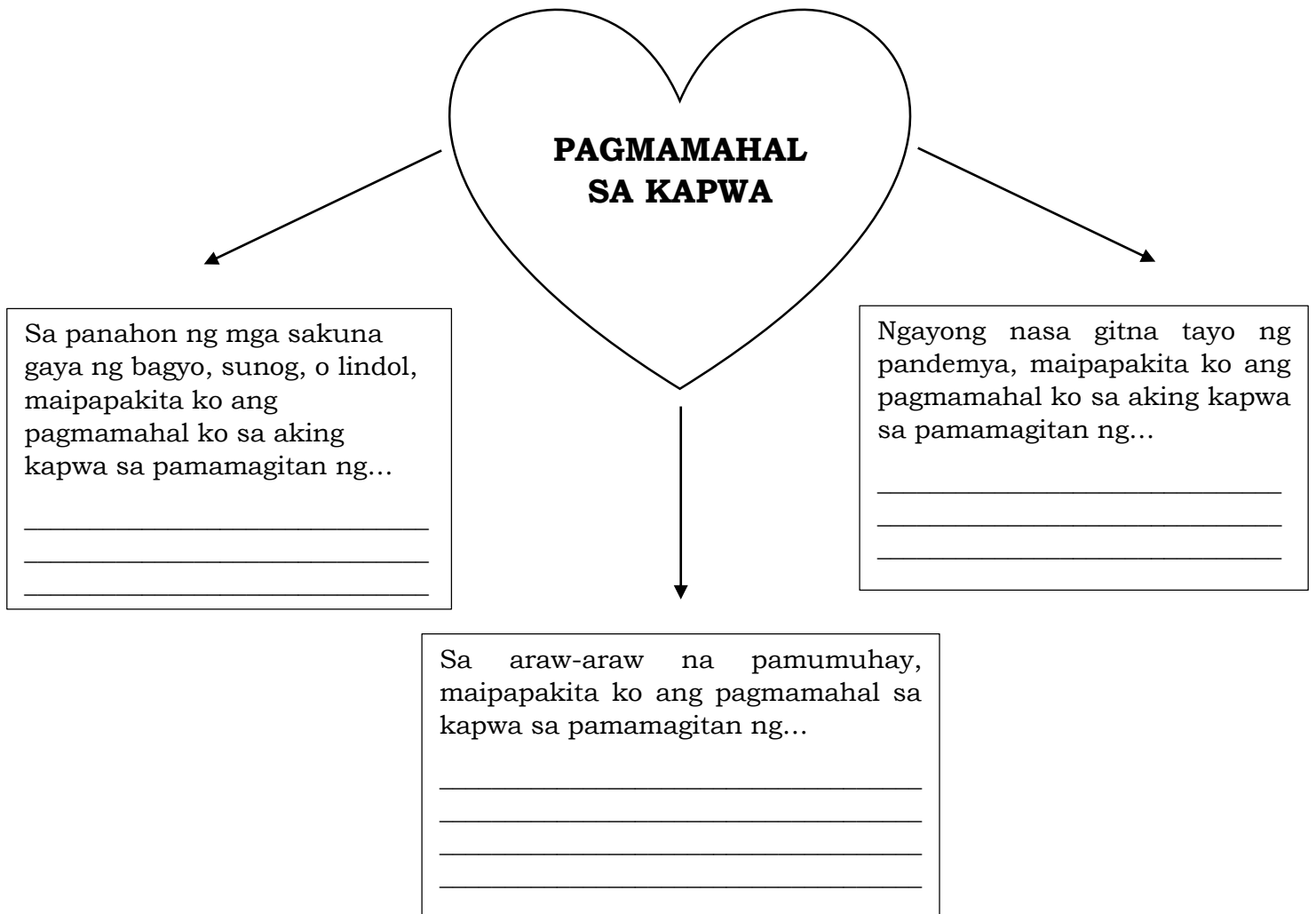
Gawain B. Panuto: Basahing mabuti ang bawat pahayag. Isulat ang **TAMA** kung ang isinasaad ng pangungusap ay nagpapakita ng pagmamahal sa kapwa at **MALI** kung hindi. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

- _____ 1. Nakita ni Edgar na nadapa si Gwen dahil natakot siya sa aso kaya nagmamadaling nilapitan niya ito at tinulungan.
- _____ 2. Ang pamilya nila Anna ay naglunsad ng '*community pantry*' sa kanilang komunidad.
- _____ 3. Si Ian ay tumulong sa paghahanda ng mga *relief goods* para sa mga nasalanta ng bagyo.
- _____ 4. Hindi binigyan ni Grace ng *relief goods* ang kanilang kapitbahay dahil hindi niya ito kapareho ng relihiyon.
- _____ 5. Ginabayan ni John ang kanyang lolo at lola sa pagtawid sa kalsada.
- _____ 6. Boluntaryong tumutulong sa paglilinis ng kanilang paligid si Kathrin.
- _____ 7. Ang buong klase ng Baitang 5 Mapagmahal ay nag-ambagan makapagbigay ng tulong sa namatayang kaklase.
- _____ 8. Mas pinipili ni Christopher na maglaro ng *online games* buong maghapon kaysa tumulong sa paglilinis sa kanilang komunidad.
- _____ 9. Dahil nasa gitna pa rin ng pandemya, pinipili ni Cris na manatili lamang sa loob ng bahay upang hindi makakuha ng sakit.
- _____ 10. Hindi na nagsusunog ng mga nawawalis na dahon at plastik si James sapagkat masama ito para sa kalikasan.

Isaisip

Sa iyong sagutang papel, kompletuhin ang mga pahayag na nasa loob ng *graphic organizer*.

Isagawa

Ngayong nasa gitna tayo ng pandemya, ang mga nars, doktor, at iba pang mga *frontliner* ay walang takot na kinakaharap ang panganib na dulot ng COVID-19 upang magampanan ang kanilang mga sinumpaang tungkulin. Bilang mag-aaral, ano kaya ang magagawa mo upang makatulong sa ating mga *frontliners*?

Sumulat ng isang liham para sa mga *frontliners* na naglalaman ng iyong mga gagawin bilang isang mag-aaral upang maipakita ang iyong pagtulong, pagmamalasakit, at pagsasaalang-alang sa kanila.

Petsa:

Mga mahal na *frontliners*,

Lubos na gumagalang,

(Pangalan)

PAMANTAYAN	10 pts	7 pts	5 pts
NILALAMAN	Malinaw na naipabatid ang mga maitutulong bilang isang mag-aaral. Buo at nauunawaan nang lubusan ang mensaheng nais ipahayag.	May ilang detalye ng liham ang hindi gaanong malinaw patungkol sa mga maitutulong bilang isang mag-aaral.	Hindi malinaw na naipabatid ang mga maitutulong bilang isang mag-aaral. Malabo at hindi nauunawaan ang mensaheng nais ipahayag.
ORGANISASYON	Mahusay ng pagkakalahad at pagkakasunod-sunod ng mga nilalaman ng liham.	May pagkakasunod-sunod ang pagkakalahad ng mga detalye ngunit may ilang bahagi na kailangan isaayos.	Nangangailangan ng higit na kaayusa ang pagkakalahad at pagkakasunod-sunod ng mga nilalaman ng liham.
PAGGAMIT NG WIKA	Walang mali sa baybay at pagkakagamit ng maliit at malaking titik. Wasto ang pagkakagamit sa mga bantas.	May 1-3 na mali sa baybay, pagkakagamit ng maliit at malaking titik, at mga bantas.	May 4 o higit pang mali sa baybay, pagkakagamit ng maliit at malaking titik, at mga bantas.
KABUOANG MARKA			

Tayahin

Panuto: Basahing mabuti ang mga tanong. Isulat ang titik ng tamang sagot sa sagutang papel.

- Alin sa mga gawing ito ang nakatutulong sa kapwa?
 - Pagbibigay ng mga pinaglumaang damit para sa mga nasalanta ng bagyo.
 - Pagkakaroon ng magarang piging.
 - Pagpapatayo ng *subdivision* para sa mga mayayaman.
 - Lahat ng nabanggit.
- Ano ang ibig sabihin ng katagang, “ibigin mo ang iyong kapwa gaya ng pag-ibig mo sa iyong sarili”?
 - Huwag mong aawaayin ang iyong kapwa.
 - Piliin mo lagi ang nakalulugod para lamang sa iyong sarili.
 - Tumulong ka sa iyong kapwa kapag ikaw ay may makukuhang kapalit.
 - Pahalagahan mo ang iyong kapwa gaya ng pagpapahalaga mo sa iyong sarili.

3. Piliin sa mga sumusunod na pangungusap ang nagpapakita ng pagmamahal sa kapwa.
- A. Pakikipag-away sa mag-aaral sa ibang seksyon.
 - B. Pagdarasal ng sabay-sabay sa bahay.
 - C. Kusang-loob na pagdalo sa pagtitipon para sa planong maglinis sa *plaza*.
 - D. Pagmamasid sa mga nangyayari sa inyong barangay.
4. Si Abdul ay isang Muslim. Ang kaniyang kaibigan na si Edgar ay isang Kristiyano ngunit kahit magkaiba man sila ng paniniwala ay patuloy pa rin silang magkaibigan. Ano ang kanilang ipinapakita?
- A. Pagmamahal sa Diyos
 - B. Pagtulong sa kapwa
 - C. Pakikipagkapwa
 - D. Pagmamahal sa sarili
5. Ano ang iyong iniisip sa tuwing nakikita mo ang mga magulang mo ay tumutulong sa inyong kapwa?
- A. may pagmamalasakit sa kapwa ang aking pamilya
 - B. masaya ang aming pamayanan
 - C. nanghihinayang sa tulong na ibinigay ng magulang sa kapwa
 - D. maiinis sa kapwang tinulungan ng iyong mga magulang
6. Alin sa mga sumusunod na sitwasyon ang nagpapakita ng pagtulong at pagmamahal sa kapwa?
- A. Ang mga binibigyan lamang ni Joshua ng *relief goods* ay ang kapareho niya nang relihiyon.
 - B. Nag-*volunteer* lamang si Kevin sa *clean-up drive* dahil may libreng pagkain.
 - C. Dahil nasa elementarya pa lamang si Joy, sa kanyang palagay ay wala pa siyang kakayahang tumulong sa kapwa.
 - D. Pinangunahan ni Bea ang ambagan sa kanilang klase para sa kamag-aral nilang namatayan ng ama dahil sa COVID-19.
7. Ang inyong pamilya ay mayroong imbakan ng tubig. Nagkataong nasira ang poso ng inyong kapitbahay at wala silang mapagkunan ng tubig kung kaya humingi siya sa iyo. Ano ang nararapat mong gawin?
- A. Pababayaran sa kanya ang tubig.
 - B. Bibigyan siya ng tama lamang sa pangangailangan niya.
 - C. Hindi siya bibigyan dahil naging pabaya siya at nararapat na mabigyan siya ng aral.
 - D. Sasabihan siya na sana ay magpagawa din sila ng imbakan ng tubig upang hindi na sila manghihingi sa susunod.

8. Nakita mong naghihingalo ang inyong kapitbahay na si Mang Ben. Nagkataon na mag-isa lamang siya sa kanilang bahay. Ano ang iyong gagawin?
- Huwag na lamang siyang pansinin.
 - Hintayin na lamang ang ibang kapitbahay na makakita sakanya.
 - Hintayin na lamang na dumating ang kamag-anak ni Mang Ben.
 - Tatawag ng kapitbahay upang isugod sa ospital si Mang Ben.
9. Ang inyong lugar ay palaging dinaraan ng bagyo kaya naubos na ang mga pananim na gulay at nakararanas na ng gutom ang mga kapitbahay ninyo. Ano ang maitutulong mo sa kanila?
- Maaawa lang at walang gagawin.
 - Ibibigay mo sa kanila ang lahat ng nakaimbak ninyong pagkain.
 - Hindi mo sila papansinin kasi marami naman kayong pambili ng pagkain.
 - Magbibigay ng makakain at ipagdarasal na sana ay matapos na ang paghihirap na nararanasan.
10. Paano ka makakatulong sa iyong kamag-aral na nasunugan?
- Pagtsismisan ang nangyari sa kaniya.
 - Laitin ito at huwag ng pansinin.
 - Pabaya siya sa kanyang kalagayan.
 - Ipagbigay alam sa guro at pangunahan ang pagbigay ng tulong.

Karagdagang Gawain

Panuto: Gumupit ng mga larawan na nagpapakita ng pakikiisa sa pagdarasal para sa kabutihan ng lahat at pagmamahal sa kapwa. Idikit ito sa isang malinis na papel at magbigay ng maikling pagpapaliwanag.

PAMANTAYAN	3 PTS	2 PTS	1 PT
PAGKAMALIKHAIN	Lubusang nagpamalas ng pagiging malikhain sa pagpapakita ng mga larawan.	Naging malikhain sa pagpapakita ng mga larawan.	Hindi naging malikhain sa pagpapakita ng mga larawan.
MENSAHE	Naipaliwanag nang buong husay ang mga larawan.	May sapat na paliwanag ang mga larawan.	Hindi naipaliwanag ang mga larawan.
KALINISAN	Malinis at maayos ng pagkakadikit ng mga larawan.	May ilang larawan ang hindi na malinis at maayos na naidikit.	Hindi malinis at magulo ang pagkakadikit ng mga larawan.

Susi sa Pagwawasto

Balikan	2. ✓ 3. X 4. ✓ 5. ✓
1. ✓	

Subukin	1. A 6. d 2. C 7. c 3. A 8. d 4. B 9. d 5. D 10. d
----------------	--

Tuklasin	1. Sa mga Non-Government Agencies (NGOs) 2. Magbalot ng mga bigas, tubig, <i>canned goods</i> at iba pang pangangailangan ng mga pamilya ng biktima 3. – 5. (Maaaring magkakaiba ang sagot.) B. (Maaaring magkakaiba ang sagot.) Halimbawa: 1. Aya Tulong na naibigay - binigyan ng damit dahil nasunugan
-----------------	--

Pagyaanin	Gawain A 1. X 2. ✓ 3. ✓ 4. ✓ 5. X Gawain B. 1. Tama 2. Tama 3. Tama 4. Mali 5. Tama 6. Tama 7. Tama 8. Mali 9. Tama 10. Tama
------------------	--

Isagawa	(Magkakaiba ang sagot)
----------------	------------------------

Tayahin	1. A 3. C 5. A 6. D 2. D 4. C 7. B 8. D 9. D 10. D
----------------	--

Sanggunian

Department of Education. n.d. *Contextualized Lesson Plan*. Philippines: Department of Education.

Department of Education. 2016. *K to 12 Curriculum Guide in EsP* . Philippines: Department of Education.

Department of Education. n.d. *Regional Test Item Bank for Grade 5*. Philippines: Department of Education.

Ylarde, Zenaida R. 2016. *Ugaling Pilipino sa Makabagong Panahon*. Quezon: Vibal Group, Inc.

For inquiries or feedback, please write or call:

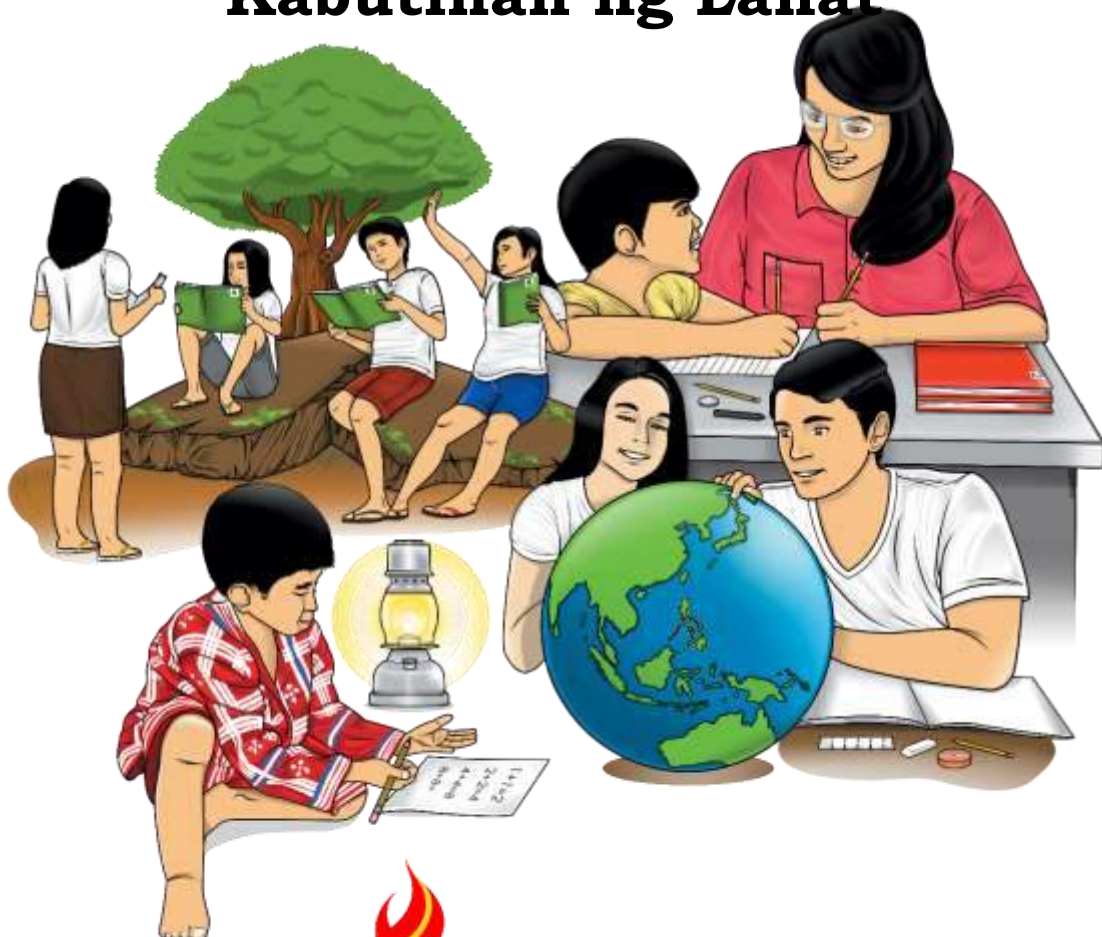
Department of Education – Bureau of Learning Resources
Ground Floor, Bonifacio Building, DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax. Nos.: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph

Edukasyon sa Pagpapakatao

**Ikaapat na Markahan – Modyul 2:
Pakikiisa sa Pagdarasal para sa
Kabutihan ng Lahat**

**Edukasyon sa Pagpapakatao – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode**

**Ikaapat na Markahan – Modyul 2: Pakikiisa sa Pagdarasal para sa Kabutihan ng
Lahat**

Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Juliet Lugas Lim	
Editor:	David C. Alcober	
Tagasuri:	Josefina E. Tanciongco	Renante Delima
Tagaguhit:	Crisanto L. Lopera Jingerlou D. Inot	Lemuel Valle Jr.
Tagalapat:	Gualberto Gualberto Jr.	
Tagapamahala:	Ramir B. Uytico Joy B. Bihag Amenia C. Aspa Mark Chester Anthony G. Tamayo Gretel Laura M. Cadiong Juliet L. Lim	Rosemarie M. Guino Ryan R. Tiu Mariza S. Magan Ranulfo L. Baay

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region No. VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte

Telefax: 053 - 832 - 2997

E-mail Address: region8@deped.gov.ph

Edukasyon sa Pagpapakatao

**Ikaapat na Markahan – Modyul 2:
Pakikiisa sa Pagdarasal para sa
Kabutihan ng Lahat**

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ngayong panahon ng pandemya, nararanasan ng mga tao ang mga kakaibang pagsubok na kinakailangan niyang malampasan. Sa pagharap sa mga pagsubok na ito, ang pagdarasal na itinuturing na isa sa mga tao para mabawasan ang nadaramang kahirapan. Ang pagkakaisa at sama-samang pagdarasal ay isa sa mga magagandang kaugaliang Pilipino na ginagawa upang makaiwas sa kahit na anong sakuna o pandemyang kinakaharap tulad ng COVID-19.

Ang sumusunod na mga layunin ay tatalakayin sa modyul na ito:

Nakapagpapakita nang tunay na pagmamahal sa kapwa tulad ng pagsasaalang-alang sa kapakanan ng kapwa at sa kinabibilangang pamayanan

- pakikiisa sa pagdarasal para sa kabutihan ng lahat
- pagkalinga at pagtulong sa kapwa

Subukin

Panuto: Basahing mabuti ang bawat pahayag. Isulat ang **WASTO** kung ang isinasaad ng pangungusap ay nagpapakita ng pakikiisa sa pagdarasal at **DI-WASTO** kung hindi. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

- _____ 1. Sumasali sa pagdarasal ng pamilya.
- _____ 2. Natutulog sa loob ng simbahan sa tuwing dumadalo sa gawaing pagsamba.
- _____ 3. Ipinapanalangin ang kalusugan ng ibang tao.
- _____ 4. Palaging sinasama sa pagdarasal ang mga pinuno ng komunidad.
- _____ 5. Hindi pakikialam sa anomang nangyayari sa loob ng tahanan.
- _____ 6. Ipinapaalam sa iba ang ginawang pagdarasal para sa ibang tao.
- _____ 7. Ipinagdarasal ang mga miyembro ng pamilya lamang.
- _____ 8. Sinasanay ang sarili na magdasal araw-araw.
- _____ 9. Iginagalang ang pamamaraan ng kaibigan na may kaiba ng relihiyon.

_____ 10. Hindi binibigyang halaga ang pagdarasal para sa ibang tao.

Balikan

Panuto: Lagyan ng **tsek (✓)** ang larawang nagpapakita ng pagmamahal sa kapwa at **ekis (x)** naman kung hindi. Ipaliwanag ang bawat sagot.

_____ 1.

_____ 2.

_____ 3.

_____ 4.

_____ 5.

Tuklasin

Panuto: Basahin at intindihin nang mabuti ang tula at sagutin ang mga sumusunod na tanong.

Ang Aking Panalangin

Orihinal na sulat ni: Juliet Lugas Lim, 2021

Panalangin ko sa Diyos buhay mo ay pagpalain,
Sa araw-araw ikaw ay Kanyang gabayan,
At maging matibay sa bawat laban ng buhay,
Walang humpay na tagumpay ang aking alay.

Ang pandemyang Covid-19 ay sadyang takot ang dala sa atin,
Lahat ng hindi maganda ay naiisip na sadya,
Ngunit aking inaalala ang Diyos na mapagpala,
Kahit tayo'y nawawalan ng pag-asa lagi Siyang handa.

Sa oras na sa akala natin na tayo ay kinalimutan na,
Biglang kong naiisip ang Diyos ay mapagpala at mapagmahal pala,
Ang tangi Niyang hiling ay ang aking panalangin,
Kasama ka sa aking munting hiling.

Sa aking murang isip wala akong kayang gawin,
Na makakatulong kundi ang aking panalangin,
Na sa bawat hambalos ng buhay sa atin,
Kalakasan Niya ang ating sandigan.

Sagutin ang mga tanong sa sagutang papel.

1. Ano ang mensahe ng tula?
2. Batay sa tula, ano ang naging epekto sa atin ng pandemya?
3. Mahalaga ba ang panalangin? Bakit?
4. Ano ang maganda dulot ng pagdarasal para sa sarili, pamilya at kapwa?
5. Sa tuwing ikaw ay nagdarasal, ano ang mga ipinagdarasal mo?

Suriin

Basahin ang sanaysay.

Isa sa kulturang Pilipino ang pagiging madasalin. Kahit na may pagkakaiba-iba tayo sa relihiyon, bukod tangi ang pagiging malapit sa Diyos. Ang kaugaliang ito ay nagpapatibay sa atin sa bawat laban ng buhay. Mas nagiging matatag ang pananalig na may Diyos na nagbabantay sa lahat ng mga nangyayari.

Mahalaga ang pagdarasal sapagkat ipinakikita nito ang taimtim na pananampalataya sa Diyos. Ito rin ay nagbibigay ng pag-asa at nakapagpapagaan ng damdamin ng sinomang nananalig at nagdarasal.

Ang Diyos ay maawain at mapagmahal kaya hindi nito pababayaan ang kanyang mga anak na masaktan o maghirap. Kaya, sinumang lumalapit sa Kanya sa pamamagitan ng pagdarasal ay Kanyang pinakikinggan. Ilan sa kadalasan nating ipinagdarasal ay ang kabutihan ng lahat. Kabilang din sa ating mga panalangin ay ang kaligtasan laban sa anomang insidente o pangyayari, katiwasayan ng ating kumunidad at proteksiyon laban sa sakit tulad ng COVID-19.

Dahil sa paniniwalang lahat tayo ay nilalang ng Diyos, marapat lamang na tayo ay magmahalan bilang iisang pamilya. Isang pamilya na nagmamalasakit sa kapamilya, nagmamahal sa kapwa, at nagbibigay ng pag-asa sa pagharap sa mga suliranin sa buhay ng isa't isa. Walang taong nabubuhay para sa sarili lamang. Ang bawat isa ay nabubuhay para sa kanyang kapwa. Kaya't maituturing na isa sa mga nagungunang dahilan kung bakit tayo nabubuhay ay para maglingkod sa Diyos at kapwa tao. At ang pinaka simpling bagay na ating magagawa para sa ating kapwa ay ang ipanalangin sila nang buong puso at paniniwala na ang Diyos ay ang may gabay sa lahat.

Pagyamanin

Panuto: Kulayan ang bilog ng **pula** kung ang ipinapakita ay pakikiisa sa pagdarasal para sa kabutihan ng lahat at **dilaw** kung hindi. Ilagay ang mga sagot sa iyong sagutang papel.

- ☐ 1. Nagpunta si Angelo sa bahay ng kaibigan na may sakit. Pagkatapos nilang magkwentuhan ay nanalangin sila para sa kagalingan ng kaniyang kaibigan.
- ☐ 2. Dahil sa pandemyang dulot ng COVID-19, nagpunta sa simbahan si Mario at ipinagdasal ang kaniyang sariling kaligtasan lamang.
- ☐ 3. Sa bawat paghahanda ng pagkain ni Inay Caridad ay nagpapasalamat siya sa lahat ng biyayang natatamasa. Pinapanalangin din niya ang kanilang kabitbahay na walang trabaho dahil sa pandemyang COVID-19.
- ☐ 4. Tuwing gabi, tinatawag ni Nanay Jessica ang kanyang anak na si Gretel para sumali sa kanilang oras ng panalangin. Habang nananalangin, ang tanging sinasambit ni Gretel ay mga bagay na kaniyang gustong bilhin.
- ☐ 5. Mahilig magsulat si Raquel ng kaniyang gustong ipagdasal sa Diyos. Isa sa kaniyang panalangin ang kasaganahan ng bawat taong nakaranas ng kahirapan dahil sa mga bagyong dumating sa bansa.

Isaisip

Maliban sa mga nabanggit na sitwasyon, sa iyong murang edad ano ang iyong dalangin para sa iyong kapwa tao? Magtala ng limang bagay na nais mong ipagdasal para sa iyong kapwa. Isulat ang iyong sagot sa sagutang papel.

- a. _____
- b. _____
- c. _____
- d. _____
- e. _____

Isagawa

Panuto: Tingnang mabuti ang bawat larawan at sumulat ng munting dasal. Isulat ang iyong dasal sa iyong sagutang papel.

1.

Ang aking panalangin para sa aking kaibigan na si Lolit:

_____ Amen.

2.

Ang aking panalangin para ky Nanay at Ate:

_____ Amen.

3.

Ang aking Panalangin para sa aming Barangay:

_____ Amen.

Tayahin

Panuto: Basahing mabuti ang mga tanong. Isulat ang titik ng tamang sagot sa sagutang papel.

1. Sa iyong edad alin sa sumusunod ang maaari mong magandang magawa sa kapwa?
 - A. Isali sa mga dalangin para sa kanilang kabutihan.
 - B. Laging pag uusapan ang kanilang kahinaan.
 - C. Pagpapatayo ng *charity* sa iyong murang edad.
 - D. Bigyan sila ng pagkain araw-araw.
2. Si Rizza ay isang *nurse* sa Tacloban City Division. Siya ang naatasan para sa *Contact Tracing*. Ano ang ating ipapanalangin pasa sa kanya?
 - A. Magkaroon siya ng maraming kaibigan na nagka covid.
 - B. Bigyan siya ng malusog na pangangatawan at ilayo siya sa kapahamakan.
 - C. Makabili siya ng mga bagay na kanyang minimithi.
 - D. Wala sa nabanggit
3. Ang iyong ama ay isang *frontliner*. Ano ang iyong sasambiting panalangin para sa kanya?
 - A. Ilayo siya sa sakit.
 - B. Bigyan siya ng maraming salapi.
 - C. Bigyan siya ng bagong damit at mga materyal na bagay.
 - D. Magkaroon siya ng bagong bahay at magandang sasakyan.
4. Si Ronnel ay isang Muslim at ang kaniyang kaibigan na si Noel ay isang Kristiyano. Kahit magkaiba man sila ng paniniwala ay matalik pa rin silang magkaibigan. Ano kaya ang kanilang panalangin para sa isa't isa?
 - A. Maging matibay pa ang kanilang pagkakaibigan.
 - B. Magkaroon sila ng mga laruang gustong gusto nila
 - C. Mag-away sila dahil magkaiba ang kanilang relihiyon.
 - D. Maging mayaman sila pareho.
5. Ano ang iyong mararamdaman sa tuwing pinapanalangin mo ang iyong kapwa?
 - A. malulungkot
 - B. masaya
 - C. manghihinayang
 - D. Maiinis

6. Ang iyong kaibigan ay may sakit. Ano ang iyong gagawin para makatulong sa kanya?
- A. Bigyan siya ng mamahaling gamit.
 - B. Aayain siyang makipaglaro sa palaruan.
 - C. Pababayaang lamang siyang gumaling mag-isa.
 - D. Palagi siyang isasali sa aking mga panalangin para sa kanyang kagalingan.
7. Malaki ang naitulong sa iyo ng iyong mga kaibigan ng magkasakit ang iyong ama. Hindi mo inaasahan na nagkaisa silang tulungan ang iyong ina sa lahat ng gastusin sa ospital? Bilang ganti ano ang iyong gagawin?
- A. Kalimutan ang mga kaibigan.
 - B. Magtsismis tungkol sa kanilang nagawa sa iyo.
 - C. Magpasalamat ng buong puso at ipanalangin ang kanilang kabutihang ginawa.
 - D. Wala ka lang gagawin dahil hindi ka naman humingi ng tulong at sila ang kusang tumulong.
8. May lumapit sa iyo na isang matandang pulubi at humihingi siya ng pera pero wala kang maibigay. Ano ang iyong gagawin?
- A. Sisigawaan ang matanda.
 - B. Hindi kikibuin ang matanda.
 - C. Tatakbo at lalayo sa matanda.
 - D. Sasabihin na wala kang pera at magsambit ng panalangin.
9. Naulila ang iyong kaibigan. Ano ang nararapat mong gawin?
- A. Walang nararapat gawin sa ganitong pagkakataon.
 - B. Ipamukha sakanya na nawalan siya ng magulang.
 - C. Hindi dadalaw at hayaan na lang siyang magluksa mag-isa.
 - D. Mag-aalay ng dasal para sa buong pamilya at makikidalamhati.
10. Sa paglipas ng ilang buwan mula ng magkaroon ng pandemyang *COVID- 19*, naramdaman mong mas naging mahirap para sa iyong pamilya ang sitwasyon. Bilang isang mag-aaral sa ikalimang baitang, alin sa mga sumusunod ang iyong gagawin para makatulong ka sa iyong pamilya?
- A. Maglalaro ng iba't ibang applications sa cellphone.
 - B. Matutulog lang at walang gagawin sa bahay dahil bata ka pa.
 - C. Manonood buong araw ng iba't ibang videos sa TikTok at *YouTube*.
 - D. Palaging magdarasal para malampasan ng iyong pamilya ang inyong nararanasang kahirapan.

[illegible]

CO_Q4_EsP 5_ Modyul 2

Susi sa Pagwawasto

Subukin

1. wasto
2. di-wasto
3. wasto
4. wasto
5. di-wasto
6. di-wasto
7. di-wasto
8. wasto
9. wasto
10. di-wasto

Balikan

1. X
2. ✓
3. ✓
4. ✓
5. ✓

Tuklasin

- A. (maaring magkakaiba ang sagot)
 1. Ang panalangin sa diyos (maaring magkakaiba ang sagot)
 2. Juliet Lugas Lim
 3. Covid 19
 4. (maaring magkakaiba ang sagot)
- B. (maaring magkakaiba ang sagot)

Suriin

1. Pagiging madasalin
2. Pag-alay ng panalangin
3. (maaring magkakaiba ang sagot)
4. (maaring magkakaiba ang sagot)
5. (maaring magkakaiba ang sagot)

Pagymamanin:

1. Pula
2. Dilaw
3. Pula
4. Dilaw
5. Pula

Isaisip: *Maaring magkakaiba ang sagot*

Isagawa

1. a
2. d
3. d

Tayahin

1. A
2. B
3. A
4. A
5. B
6. D
7. C
8. D
9. D
10. D

Sanggunian

K to 12 Curriculum Guide 2016 in Edukasyon sa Pagpapakatao Grade 5.
<https://www.deped.gov.ph/wp-content/uploads/2019/01/ESP-CG.pdf>.
(n.d.). p.79

Region Item Bank for Grade 5

Tacloban City Division Contextualized Lesson Plan

Ylarde, Zenaida R. (2016). Ugaling Pilipino sa Makabagong Panahon, Quezon City,
Vibal Group, Inc. 2016

For inquiries or feedback, please write or call:

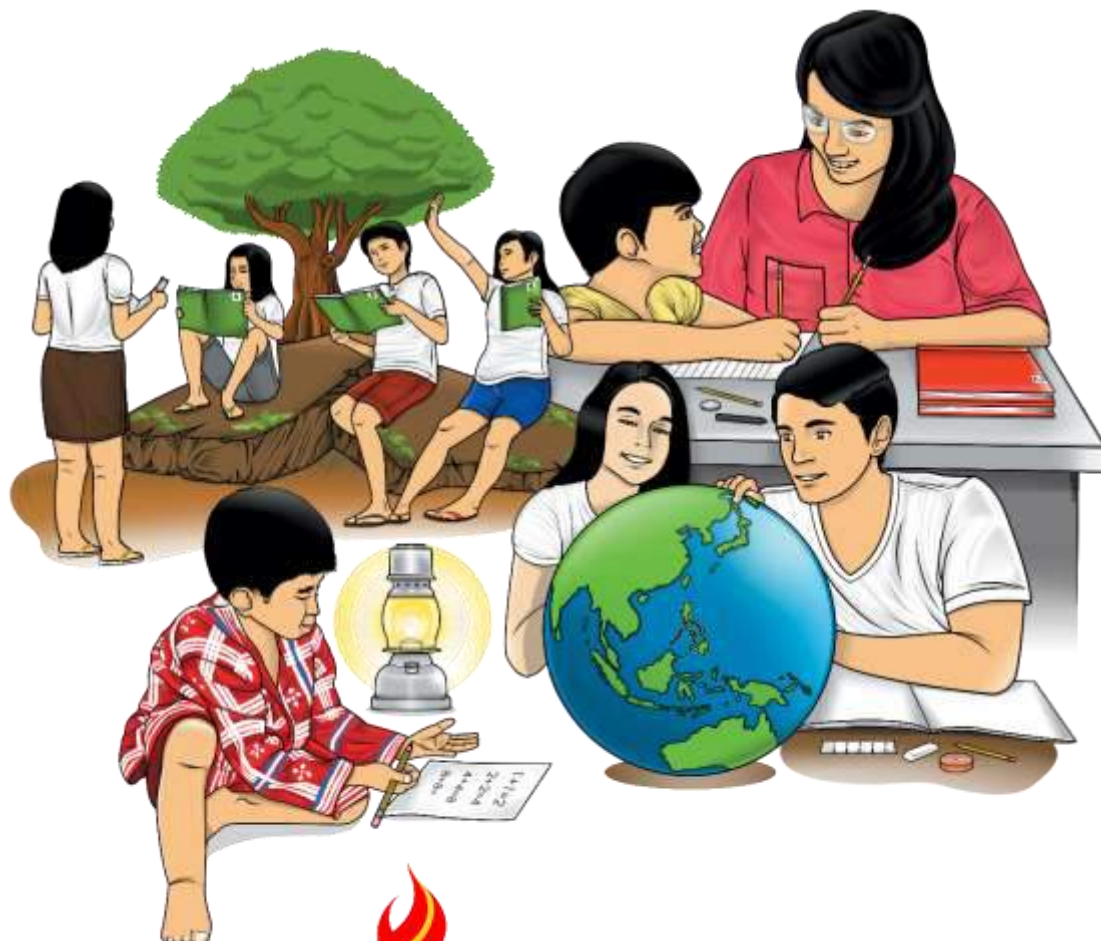
Department of Education – Bureau of Learning Resource
Ground Floor, Bonifacio Building, DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax. Nos.: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph

Edukasyon sa Pagpapakatao

**Ikaapat na Markahan – Modyul 3:
Pagkalinga at Pagtulong sa Kapwa**

**Edukasyon sa Pagpapakatao – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode**

**Ikaapat na Markahan – Modyul 3: Pagkalinga at Pagtulong sa Kapwa
Unang Edisyon, 2020**

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Julietta Lugas Lim	
Editor:	David C. Alcober	
Tagasuri:	Josefina E. Tanciongco	
Tagaguhit:	Crisanto L. Lopera	Lemuel Valle Jr.
	Jingerlou D. Inot	
Tagalapat:	Gualberto Gualberto Jr.	
Tagapamahala:	Ramir B. Uytico	Rosemarie M. Guino
	Joy B. Bihag	Ryan R. Tiu
	Amenia C. Aspa	Mariza S. Magan
	Mark Chester Anthony G. Tamayo	
	Gretel Laura M. Cadiong	Ranulfo L. Baay
	Juliet L. Lim	

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region No. VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte

Telefax: 053 - 323 - 3156

E-mail Address: region8@deped.gov.ph

Edukasyon sa Pagpapakatao

**Ikaapat na Markahan – Modyul 3:
Pagkalinga at Pagtulong sa Kapwa**

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Ang pagiging matulungin ay isang magandang asal na madalas nating nakikita sa ating pamilya at sa pamayanan. Mahalaga ang pagiging isang matulunging mamamayan upang malagpasan nang bawat isa ang bawat pagsubok na kinakaharap tulad ng krisis na dulot ng pandemya gaya ng *COVID-19*.

Sa modyul na ito, tatalakayin ang kahalagahan ng pagiging matulungin at ang mga pamamaraan upang maisabuhay ito. Ang sumusunod ay ang layunin ng aralin:

1. Nakapagpapakita nang tunay na pagmamahal sa kapwa tulad ng pagkalinga at pagtulong sa kapwa

Subukin

Panuto: Basahing mabuti ang bawat pahayag. Sa iyong sagutang papel, gumuhit ng sa bawat bilang na nagsasaad ng pangungusap na nagpapakita ng pagtulong sa kapwa at kung hindi.

- _____ 1. Habang papasok sa paaralan, nakita si Gelo si Lola Pressa na nahihirapang tumawid. Dinaanan at ngumiti lamang siya sa matanda.
- _____ 2. Maliit lamang ang sinasahod ni Manong Greg sa kaniyang trabaho sa pabrika. Gayunpaman, siya ay namamahagi ng pagkain sa mga pulubi na kaniyang nadadaan pauwi.
- _____ 3. Maghapon naglalaro si Edwin kasama ang kaniyang mga pinsan nang hindi alintana ang mga gawaing bahay.
- _____ 4. Tuwing Pasko, naglilibot ang magkakaibigan na sina Ronnel, Mario, at Noel sa kanilang barangay upang magbigay ng dalawang kilong bigas at kaunting pagkain para sa mga nangangailangan.
- _____ 5. Pagkagising ni Jose ay agad siyang naliligo at naglalaro ng *online games*.
- _____ 6. Tinatapos muna ni Gloria ang kaniyang mga gawaing bahay bago mag-*Facebook*.

- _____ 7. Inalalayan ni Angel si Ester matapos itong madapa dahil sa pagmamadali.
- _____ 8. Nagbibigay ng paalala si Paul sa kaniyang mga kasama sa bahay na ugaliing magsuot ng *face mask* at *face shield* kung lalabas ng bahay.
- _____ 9. Nakita ni Jake si Ginang Cuneta sa palengke na maraming dala, kinuha niya ito upang bitbitin papuntang sakayan ng *jeep*.
- _____ 10. Kusang tumutulong si Cristina sa mga gawaing bahay lalo na't pagod sa maghaponing pagtatrabaho ang kaniyang mga magulang.

Balikan

Panuto: Sa loob ng *graphic organizer*, ilagay kung sino ang iyong mga ipinagdarasal at ilahad kung ano ang iyong mga panalangin o hinihiling para sa kanila. Matapos punan ang *graphic organizer* ay sagutin naman ang mga gabay na tanong. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Halimbawa:		
Sino: <u>Matalik na Kaibigan</u>		
Panalangin: <u>Kaligtasan at</u> <u>malusog na pangangatawan.</u>		

Sino: _____ Panalangin: _____ _____		Sino: _____ Panalangin: _____ _____

Sino: _____ Panalangin: _____ _____
--

Gabay na Tanong:

1. Bakit mahalaga ang pagdarasal para sa kabutihan ng ating kapwa?

2. Bukod sa pagdarasal, ano ano ang maaari mong gawin upang makatulong sa kapwa? Ipaliwanag.

Tuklasin

Gawain 1: Basahin at unawaing mabuti ang tula. Sagutin ang sumusunod na tanong sa iyong sagutang papel.

Salamat sa iyo, Frontliners na idolo!

Sinulat ni: Geraldine Barsana, 2019

Kami ay sumasaludo sa iyo,
Aming pagpupugay ay tanggapin mo;
Sampu ng iyong mga kabaro,
Para sa taong bayan ay nagsasakripisyo.
Covid-19 ay mabangis na kalaban,
Kaya lahat ay patuloy na pinaaalalahanan;
Ito ay lubos naming naiintindihan,
Buhay ng mamamayan, mahigpit na
iniingatan.
Doktor ka man, nars, pulis ng bayan,
Pagtulong sa kapwa sa puso ay nakalaan;
Di alintana ang hirap na pinagdaraan,
Buhay ang kapalit kung kinakailangan.
Salamat sa iyo, Bayani ng aming puso;
Sa aming panalangin kayo ay narito,
Aming buhay ay utang sa inyo.

Sagutin ang mga tanong at isulat ang sagot sa iyong sagutang papel.

1. Ano ang mensaheng ng tula?
2. Anong damdamin ng may-akda ukol sa mga bayaning tumutulong sa pagsugpo ng *Covid-19 virus*?
3. Ano ang mahahalagang gampanin ng mga *frontliners* sa panahon ng pandemya?
4. Bilang mag-aaral, ano ang maibibigay mong tulong sa kapwa ngayong panahon ng pandemya?

Suriin

Basahin ang sanaysay at sagutan ang gawain sa ibaba.

Ayon sa lumang kasabihan, “*Ang tao ay hindi nabubuhay para sa sarili lamang.*” Ang ibig sabihin nito ay bawat tao ay may pananagutan hindi lamang sa sarili pati na rin sa kaniyang kapwa.

Ang pagtulong sa kapwa lalo na sa mga nangangailangan ay isang gampanin natin bilang isang tao. Ngunit nararapat na ang pagtulong at pagkalinga sa kapwa ay bukal sa kalooban at hindi naghihintay ng anomang kapalit. Laging tandaan na ang taos pusong pagbibigay ng tulong ay nakapagdudulot ng tunay na kasiyahan sa kapwa at maging sa sarili.

Ngayong panahon ng pandemya, ang pagtulong at pagkalinga sa kapwa sa malaki o simple mang pamamaraan ay kinakailangan upang mapagtagumpayan ng bawat isa ang mga hamon ng buhay.

Bilang isang bata at mag-aaral, ang mga sumusunod ay mga paraan na maaari mong gawin upang maipakita ang pagtulong at pagkalinga sa kapwa.

1. Pagtulong sa loob ng tahanan

Mga halimbawa:

- a. Pakikiisa sa mga gawaing bahay tulad ng paglilinis ng bahay at iba pa.
- b. Pagpapaalala sa mga kapamilya ukol sa mga pamamaraan upang maiwasan ang pagkakaroon ng sakit lalo na ang *COVID-19*.
- c. Pagpapakita ng paggalang, pagsunod at pakikiisa sa anomang gawain ng pamilya.

2. Pagtulong sa pamayanan

Mga halimbawa:

- a. Pagtatapon ng basura sa tamang lalagyan.
- b. Pagsunod sa mga umiiral na ordinansa ng barangay.
- c. Paglilinis ng kapaligiran upang makaiwas sa sakit.
- d. Maghugas lagi ng mga kamay at sumunod sa mga itinakdang *health protocols*.
- e. Manatili lamang sa bahay kung walang mahalagang gagawin sa labas.

3. Iba pang paraan ng pagpapakita ng pagtulong sa kapwa:

- a. Pagdarasal para sa kapwa at iba pang nangangailangan.
- b. Pangangalaga sa kalikasan.
- c. Pagtanggap at paggalang sa mga may kapansanan at nakatatanda.

Ang mga nabanggit ay ilan lamang sa mga pamamaraan ng pagtulong sa kapwa. Ang pagtulong sa kapwa ay hindi nangunguhulugang dapat ito ay pera o kayamanan. Maaari ding ibahagi sa kapwa ang panahon, talento, serbisyo, at pagmamahal. Ang pinakamahalaga lamang na dapat tandaan ay dapat maluwag at bukal sa ating loob ang gagawing pagtulong. Lagi ding tatandaan na kapag ikaw ay tumulong at nagpakita ng pagkalinga sa kapwa, maaari itong maging inspirasyon sa ibang tao upang maging bukas-palad din sa kanilang kapwa.

Maaari ka bang magdagdag ng iba pang paraan ng pagtulong sa kapwa na iyong magagawa bilang isang mag-aaral na nasa ikalimang baiting? Magtala ng tatlong paraan sa iyong sagutang papel.

Pagyamanin

Sipiin ang bawat pangungusap sa ibaba at kulayan ang bilog ng **asul** kung ang ipinapakita ay pagtulong sa kapwa at **dilaw** kung hindi.

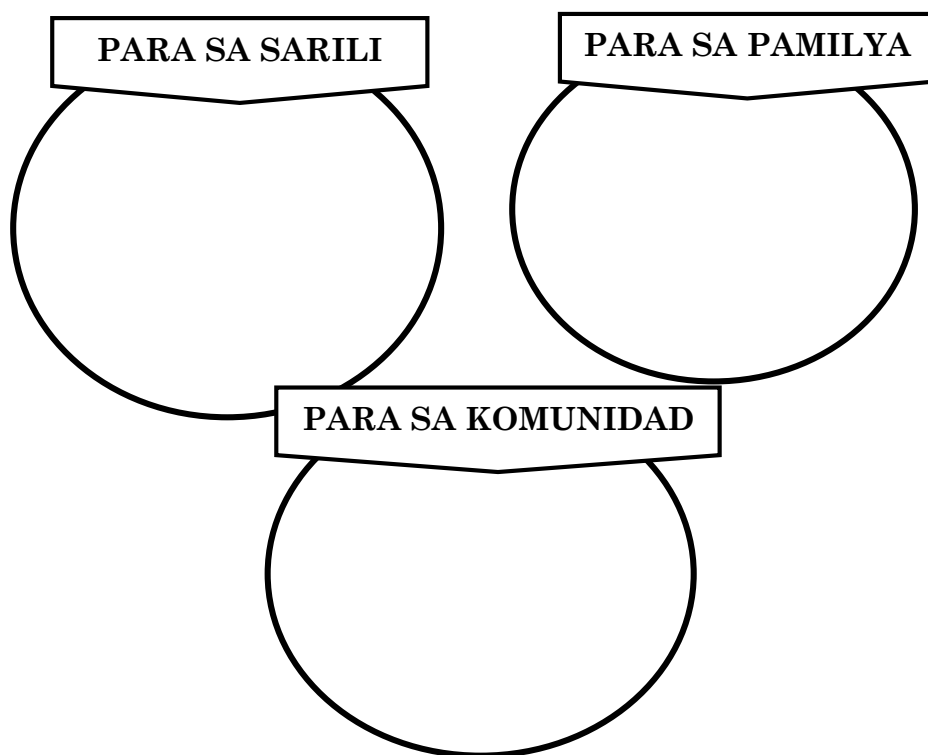
- ☐ 1. Pagbibigay ng pagkain sa kapitbahay sa oras ng kalamidad.
- ☐ 2. Paglalaro gamit ang *cellphone* buong araw.
- ☐ 3. Pagtulong sa mga gawaing bahay.
- ☐ 4. Pagkukunwaring nagsasagot ng modyul upang hindi makapaghugas ng pinggan sa bahay.
- ☐ 5. Pagbibigay ng upuan sa matatanda kung nasa bus o sasakyan.

Isaisip

Araw-araw nasasaksihan mo ang mabilis na pagkalat ng sakit na COVID-19 sa mga datos na ibinabalita sa telebisyon mula sa iba't ibang bahagi ng bansa. Lubhang naapektuhan nito ang kalusugan, kabuhayan at pagkilos mo at ng iyong kapwa. Ano kaya ang iyong maaaring maitulong sa iyong sarili, pamilya, at komunidad upang makaiwas sa lumalalang pandemya? Bumuo ng isang plano sa pamamagitan ng pagsagot sa ibinigay na pormat sa ibaba. Gawin ito sa iyong kwaderno.

Ang Aking *Go-To-Help Plan*

RUBRIK SA PAGPAGMAMARKA

Ang <i>Go-to-Help Plan</i> ay malinaw at madaling maunawaan ng babasa. Nakapagtatala rin ng makatotohanan at tiyak na mga pamamaraan ng pagtulong sa sarili, pamilya at komunidad.	5 PUNTOS
Ang <i>Go-to-Help Plan</i> ay naglalaman ng mga pamamaraan upang makatulong sa sarili, pamilya at komunidad ngunit kailangan pang maging mas tiyak at makatotohanan.	3 PUNTOS
Ang <i>Go-to-Help Plan</i> ay nangangailangan ng mga paglilinaw at katiyakan upang mas madali itong maunawaan.	1 PUNTOS

Isagawa

Sipiin sa iyong sagutang papel ang “*Commitment Form*” sa ibaba na magpapakita ng iyong pagtulong sa iyong kapwa. Punan ng mga detalye at sagot na hinihingi.

COMMITMENT FORM

Ako si _____ nakatira sa _____,
(pangalan) (tirahan o address)

nag-aaral sa _____ nasa ikalimang baitang, ay
(pangalan ng paaralan)

nagsasaad ng aking taos pusong pangako na ako ay tutulong sa aking
pamilya sa pamamagitan ng

_____,
_____,
_____.
_____.

Sa aking barangay, ako ay tutulong sa pamamagitan ng

_____,
_____,
_____,
_____.

at sa aking paaralan ako ay tutulong sa pamagitan ng,

_____,
_____,
_____,
_____.

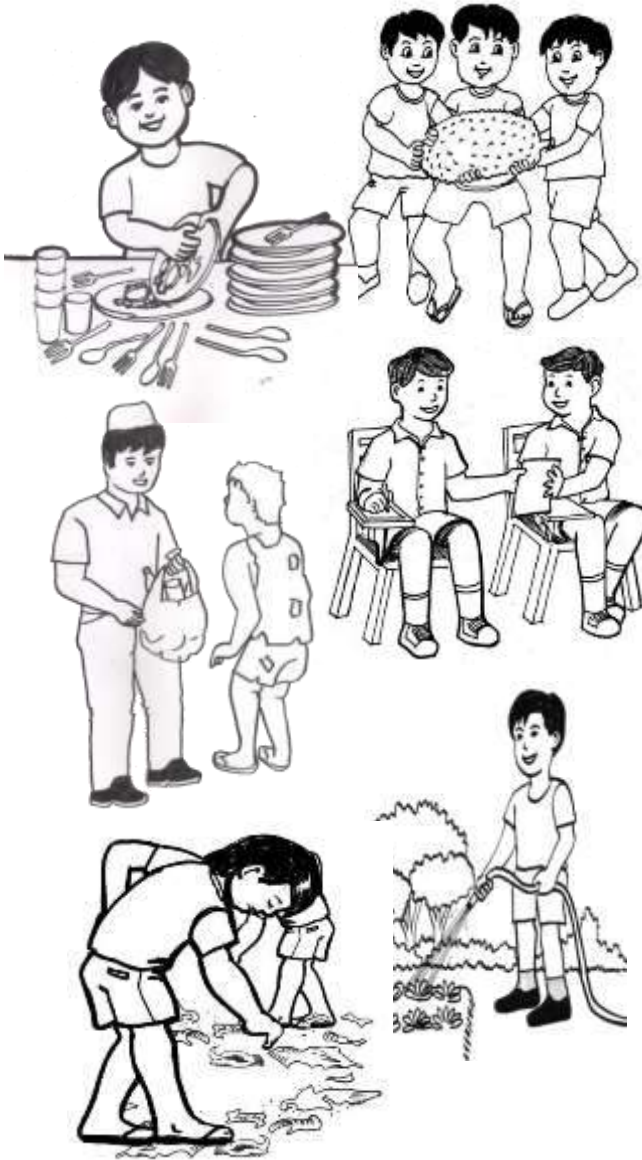
At palagi kung isasabuhay at tatandaan na ang pagtulong sa kapwa ay
isang gawaing pinagpapala.

RUBRIK SA PAGPAGMAMARKA	
Ang <i>commitment form</i> ay malinaw at madaling maunawaan ng babasa. Nakapagtatala rin ng makatotohanan at tiyak na mga pamamaraan ng pagtulong sa pamilya, paaralan, at barangay.	5 PUNTOS
Ang <i>commitment form</i> ay madaling nauunawaan ng babasa at nakapagtatala rin ng makatotohanan subalit hindi tiyak na mga pamamaraan ng pagtulong sa pamilya, paaralan, at barangay.	3 PUNTOS
Ang <i>commitment form</i> ay mahirap maunawaan ng babasa at nakapagtatala rin ng hindi makatotohanan at tiyak na mga pamamaraan ng pagtulong sa pamilya, paaralan, at barangay.	1 PUNTOS

Tayahin

Basahin ang tula at sagutin sa iyong sagutang papel ang mga susunod na tanong. Isulat ang titik ng tamang sagot.

Lubos na Pinagpapala

Sinulat ni: Julieta Lugas Lim, 2021

Munting kamay gamitin nang tama;
Laging bukas sa mga maralita;
Lubos na kaaya-aya kung ang tulong
ay sadya;
Alam ng Diyos ang iyong mga gawa.

Sa oras ng kagipitan tulong ay ilaan;
Dahil sa iyong munting gawa hindi ka
malilimutan;
Walang katumbas ang saya na
mararamdaman
Dahil sa tulong na ginawa para sa
kapwa.

Mahal ng Diyos ang taong matulungin;
Kanyang laan ay tulungan ka din;
Sa iyong kagipitan iyong mararanasan;
Mga tulong na di inaasahan.

1. Ano ang mensahe ng tula?

- A. Hindi maganda ang pagtulong dahil hindi pinagpapala.
- B. Maganda ang pagiging matulungin dahil pinagpapala.
- C. Dahil mahirap ang buhay dapat isipin lang ang pamilya.
- D. Wala sa mga nabanggit.

2. Ano ang ibig sabihin ng linyang “Munting kamay gamitin nang tama” sa tula?
- A. Palaging maglaba
 - B. Palaging manghingi
 - C. Palaging makipag-away
 - D. Palaging maghanap ng paraan na tumulong
3. Kung ang isang tao ay matulungin ano ang dapat niyang asahan?
- A. May mag-aalok ng pera sa taong matulungin.
 - B. Walang tutulong sa taong matulungin.
 - C. Ikinatutuwa ng Diyos ang pagiging matulungin.
 - D. Wala sa mga nabanggit.
4. Batay sa nabanggit sa tula, ano ang nararamdaman ng tao kapag nakakatulong?
- A. Malungkot
 - B. Masaya
 - C. Nagagalit
 - D. Natatakot
5. Binigyan mo ng pagkain ang iyong kaibigan dahil nakita mong siya ay nagugutom, dahil hindi pa nakakabalik ang kaniyang nanay mula palengke. Ano ang iyong aasahang isukli saiyo?
- A. Bibigyan ka din ng pagkain ng kaibigan mo.
 - B. Hindi ka maghihintay ng anumang kapalit.
 - C. Babayaran ka ng pera ng iyong kaibigan.
 - D. Wala sa mga nabanggit
6. Si Rizza ay isang doktor, nakagawian na niyang tumulong sa kahit na sinong nangangailangan katulad ng pagbibigay ng libreng gamot sa mga may sakit. Sa iyong palagay, nararapat bang tularan ang ugali ni Rizza? Bakit?
- A. Oo dahil siya ay tumutulong sa kahit kanino
 - B. Oo, dahil siguradong magkakapera siya
 - C. Hindi, dahil mauubusan siya ng gamut
 - D. Wala sa mga banggit
7. Si Ronnel, Marissa at Noel ay palaging sumasali sa mga *relief operation*. Hindi nila pinapansin ang pagod sa pagbubuhat ng *relief goods* makapamigay lang sa mga nangangailangan. Ano ang iyong masasabi tungkol sa kanilang tatlo?
- A. Mahal nila ang isa’t isa.
 - B. Matulungin silang tao.
 - C. Magbarkada sila sa hirap at ginhawa.
 - D. Matalino silang mga tao.

8. Nalaman mong may sakit ang iyong pinsan. Ano ang iyong gagawin para makatulong ka sa kaniya?
- A. Bigyan siya ng mamahaling gamit.
 - B. Bibisitahin siya palagi at alagaan
 - C. Iwasan siya at baka nakahahawa ang kanyang sakit
 - D. Wala sa mga nabanggit
9. Malaki ang naitulong ng iyong mga kaibigan nang magkasakit ang iyong ama. Hindi mo inaasahan na nagkaisa silang tulungan ang iyong pamilya sa lahat ng gastusin sa ospital. Paano mo matutugunan ang kanilang ginawa?
- A. Magpasalamat ng buong puso at tulungan din sila kung sila ay mangangailangan ng tulong.
 - B. Magsabi ng hindi maganda dahil kulang ang tulong na kanilang ibinigay.
 - C. Isawalang bahala ang kanilang tulong dahil hindi mo naman ito hiningi.
 - D. Pumunta sa *radio* at *TV station* at doon magpasalamat sa kanila.
10. Dahil sa hirap na kinakaharap ng iyong pamilya dahil sa COVID 19 *pandemic* ano kaya ang iyong puwedeng maitulong bilang isang mag-aaral sa Grade 5?
- A. Maglalaro maghapon gamit ang *cellphone*.
 - B. Gawin ang mga gawaing bahay ng may saya sa puso.
 - C. Manghingi ng pagkain at pera sa kalye.
 - D. Wala sa mga nabanggit.

Karagdagang Gawain

Sa loob ng isang Linggo, ilista ang mga ginawa mong tulong sa inyong tahanan, pamayanan, o barangay. Ilagay ito sa talahanayan at siguraduhing papirmahan sa iyong magulang bilang katibayan na ikaw ay may isinagawa talagang pagtulong. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

TALAHANAYAN NG PAGTULONG SA KAPWA			
ARAW	GINAWANG TULONG	SAAN	LAGDA NG MAGULANG
<i>Halimbawa:</i> <i>Lunes</i>	<i>Naghugas ng pinggan</i>	<i>tahanan</i>	-
Linggo			
Lunes			
Martes			
Miyerkules			
Huwebes			
Biyernes			
Sabado			

RUBRIKS SA PAGPAGMAMARKA	
Ang lahat ng araw sa talahanayan ay napunan ng ginawang pagtulong sa kapwa. Makatotohanan ang lahat ng inilagay sa talahanayan. Ang lahat ng ginawang pagtulong ay may lagda ng magulang.	5 PUNTOS
Hindi napunan ang 1-2 dalawang araw sa talahanayan. Hindi tiyak o makatotohanan ang ilang inilagay sa talahanayan at may 1-2 kulang na lagda ng magulang.	3 PUNTOS
Higit sa tatlo ang kulang na nilalaman ng talahanayan. Hindi tiyak o makatotohan ang mga inilagay sa talahanayan at higit sa tatlo ang kulang na lagda ng magulang.	1 PUNTOS

Susi sa Pagwawasto

Subukin

1. 2. 3. 4. 5.
6. 7. 8. 9. 10.

Balikan

1. ✓ 2. ✓ 3. ✓ 4. ✓ 5. X

Tuklasin

A. (maaaring magkakaiba ang sagot)
1. Pagiging matulungin (maaaring magkakaiba ang sagot)
2. Salamat Sa Iyo, Frontliner na Idol, Geraldine Barsana
3. Covid 19
4. Iba-iba ang magiging sagot ng mga bata

B. Iba-iba ang magiging sagot ng mga bata

Suriin

1. Pagtulong sa kapuwa
2-5. Iba-iba ang magiging sagot ng mga bata

Pagymananin:

1. 2. 3.
4. 5.

Isaisip: Maaring magkakaiba ang sagot ng bawat bata

Isagawa: Maaring magkakaiba ang sagot ng bawat bata

1. B 2. D 3. C 4. B 5. B
6. A 7. B 8. B 9. A 10. A

Karagdagang Gawain: Maaring magkakaiba ang sagot ng bawat bata

Sanggunian

Barsana, G. (2019). *Salamat sa iyo, Frontliner na idolo!* .

Department of Education. (2016). K to 12 Curriculum Guide in Edukasyon sa Pagpapakatao 5.

Department of Education. (n.d.). Region VIII Item Bank for Grade 5.

Department of Education. (n.d.). Tacloban City Division Contextualized Lesson Plan.

Lim, J. L. (n.d.). *Lubos na Pinagpapala*.

Ylarde, Z. (n.d.). Ugaling Pilipino sa Makabagong Panahon. In Z. Ylarde. Quezon City: Vibal Group Inc.

For inquiries or feedback, please write or call:

Department of Education – Bureau of Learning Resource
Ground Floor, Bonifacio Building, DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax. Nos.: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph

Edukasyon sa Pagpapakatao

Ikaapat na Markahan – Modyul 4: Pagpapasalamat sa Diyos

Edukasyon sa Pagpapakatao – Ikalimang Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikaapat na Markahan – Modyul 4: Pagpapasalamat sa Diyos
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayunpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anumang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Ma. Fe P. Alas	Julieta Lugas Lim
Editor:	David C. Alcobber	
Tagasuri:	Colin D. Tupaz	
Tagaguhit:	Crisanto L. Lopera	Lemuel P. Valle Jr.
	Jingerlou D. Inot	
Tagalapat:	Gualberto Gualberto Jr.	
Tagapamahala:	Ramir B. Uytico	Mariza S. Magan
	Arnulfo M. Balane	Edgar Y. Tenasas
	Rosemarie M. Guino	
	Mark Chester Anthony G. Tamayo	Joy B. Bihag
	Gretel Laura M. Cadiong	Ryan R. Tiu
	Ranulfo L. Baay	Amenia C. Aspa
	Juliet L. Lim	

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region No. VIII

Office Address: Government Center, Candahug, Palo, Leyte

Telefax: 053 - 832 - 2997

E-mail Address: region8@deped.gov.ph

Edukasyon sa Pagpapakatao

**Ikaapat na Markahan – Modyul 4:
Pagpapasalamat sa Diyos**

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Sadya nga bang mahiwaga ang buhay ng tao? Ang katanungang ito ay nakatatak sa puso at isipan ng bawat tao dahil sa mga pangyayaring mahirap ipaliwanag sa ating paligid. Katulad halimbawa ng biglaang pagdating ng Covid 19 na sa isang iglap ay nakapagpabago sa buhay ng bawat isa. Ating natunghayan na sa kabila ng ating nararanasan, lahat tayo ay sa Diyos nananalangin. Sumasambit ng pasasalamat sa lahat ng mga natatanggap na biyaya at tulong tulad ng ayuda para malampasan ang kahirapan dulot ng pandemya. Sa kabila ng napakaraming pagsubok at hirap na ating kinakaharap tulad ng mawalan ng hanapbuhay at mawalan ng minamahal o miyembro ng pamilya ngunit hindi maikakatuwa na tayong lahat ay tumatalima at nagpapasalamat pa rin sa Diyos.

Ang mga pamamaraan sa pagpapakita ng pasasalamat sa Diyos ay maaaring nakikilala sa pamamagitan ng paggawa at paghangad ng mabuti sa ating kapwa at pangangalaga sa Inang Kalikasan dahil ang taong tunay na nagpapasalamat sa Diyos ay may pagpapahalaga sa lahat ng may buhay para sa ikabubuti ng komunidad, ng buong bansa, at ng sanlibutan. Ang pagpapakita ng pagmamalasakit sa kalagayan ng iba, at pagbibigay pag-asa sa kapwa nang may pagkalinga at pagmamahal, pagrespetong ipinakikita natin sa kapwa ay isang mahalagang pagpapatunay ng pagpapasalamat sa Diyos.

Ang sumusunod na mga layunin ang tatalakayin sa modyul na ito:

- Nakapagpapakita ng iba't ibang paraan ng pasasalamat sa Diyos
- Nakikilala ang mga gawaing nagpapakita ng pananampalataya sa Diyos
- Nakasusulat ng maikling panalangin ng pasasalamat sa Diyos.

Subukin

Panuto: Basahing mabuti ang bawat pahayag. Isulat sa patlang ang **TAMA** kung ang isinasaad ng pangungusap ay nagpapakita ng pagmamahal sa Diyos sa pamamagitan paggawa nang mabuti sa kapwa at **MALI** kung hindi. Isulat ang sagot sa sagutang papel.

- _____ 1. Si Pio ay araw-araw nagdarasal at nagpapasalamat sa Diyos kaya lalong lumalalim ang kaniyang pananampalataya.
- _____ 2. Maayos na inaalagaan ni Marie ang kaniyang mga alagang hayop dahil naniniwala ito na ito ay likha ng Maykapal.
- _____ 3. Si Jose ay laging tumutulong sa mga gawaing bahay.
- _____ 4. Ang kumpanya nila Emerson ay nagpuputol ng mga punongkahoy at sumisira ng mga halaman.
- _____ 5. Ang pamilya nila James ay sumasambit ng dasal ng pasasalamat bago kumain.
- _____ 6. Si Aira ay nagdarasal sa lahat ng pagkakataon.
- _____ 7. Si Joy ay nagpapakita ng paggalang sa opinyon at paniniwala ng ibang tao tungkol sa Diyos.
- _____ 8. Bilang pasasalamat sa Diyos, nagbahagi at nagbigay ng mga damit at pagkain sa mga taong nasunugan sina Cristen at Nicole.
- _____ 9. Si Joseph ay nag-aaral nang mabuti para sa magandang kinabukasan.
- _____ 10. Si Maika ay palaging naglilinis ng buong bahay para maiwasan ang sakit at upang maipakita ang pagpapahalaga sa buhay na biyaya ng Diyos.

Aralin

1

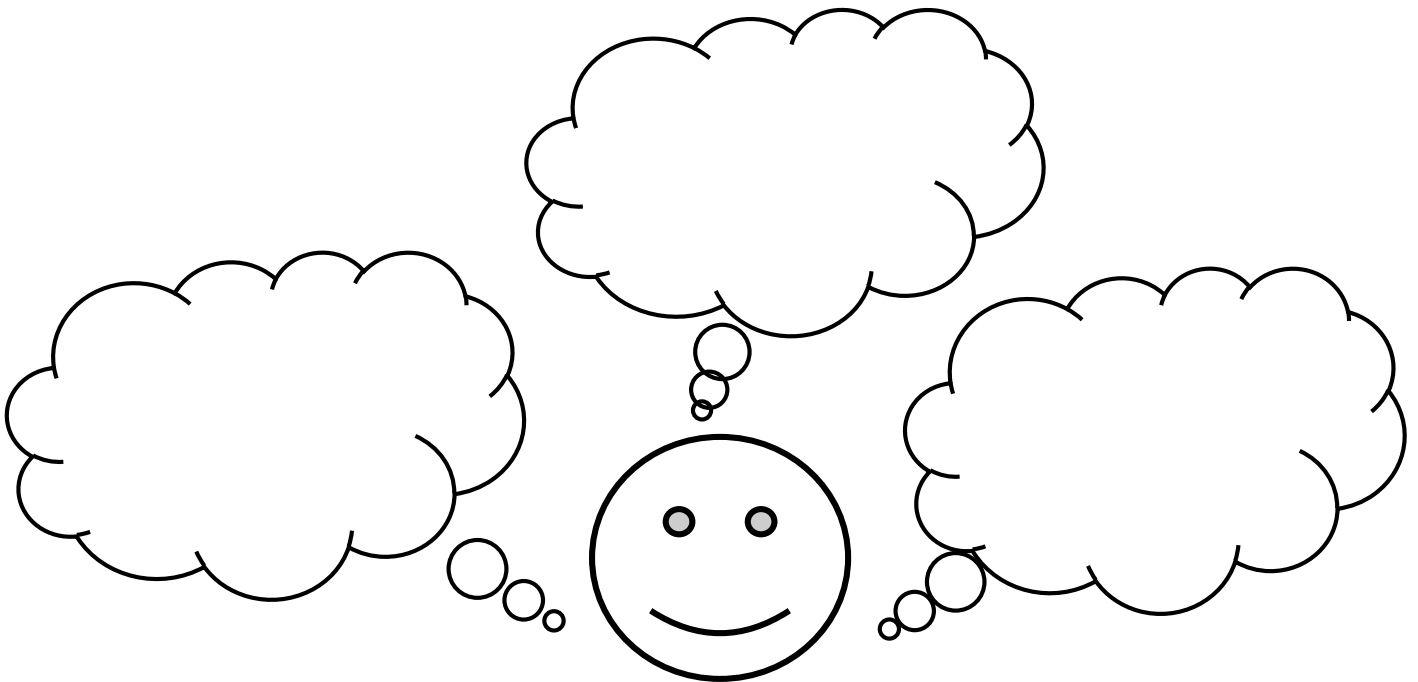
Pagpapasalamat sa Diyos

Ang ating pagsambit ng pagpapasalamat sa Diyos ay isang kaugaliang itinuro sa atin ng ating mga magulang. Ang pananalangin o pagdadasal ay isang paraan kung paano natin maipapakita ang ating pasasalamat. Magkakaiba man ang relihiyon ng bawat Pilipino pero nagkakaisa tayo sa pagsambit ng ating pasasalamat sa pamamagitan ng ating mga panalangin. Nararapat lamang na pasalamatan ang Diyos sa lahat ng biyayang natanggap, natatanggap at tatanggapin. Kaya kailangan nating ibahagi sa ating kapwa kung ano ang meron tayo upang maipakita ang ating pagkalinga at pagmamalasakit. Sa ganitong paraan naipamamalas natin ang ating pasasalamat sa Diyos.

Balikan

Gamit ang pormat sa ibaba, magbigay ng tatlong nagawa mong pagtulong at pagkalinga sa iyong kapwa nitong nagdaang isang linggo. Tiyakin mailagay kung sino ang ginawan mo ng pagtulong at kung ano ang tulong na iyong ginawa. Sagutin din ang mga gabay na tanong. Ilagay ito sa iyong sagutang papel.

Gabay na Tanong:

1. Ano ang naramdaman mo matapos gumawa ng pagtulong o pagkalinga sa kapwa? Ipaliwanag.
2. Sa iyong palagay, bakit mahalaga ang pagtulong at pagkalinga sa kapwa?
3. Bilang isang mag-aaral, paano mo maipapakita ang pagtulong sa kapwa lalo na sa panahon ng pandemya?

Tuklasin

Paano mo mailalarawan ang iyong pasasalamat sa Diyos? Basahin ang tula. Tuklasin kung bakit mahalaga ang pasasalamat sa Diyos ng bawat tao. Sagutin ang mga tanong sa ibaba.

Aking Pasasalamat

Sinulat ni: Juliet Lugas Lim

Sa bawat paggising, ang munting dalangin
Aking sinasambit ng buong taimtim
Pagpapasalamat sa Diyos sa bagong araw
Na sadyang bigay upang lumaban sa buhay.

Bawat kilos at galaw aking inaalay
At ipinagpapasalamat sa Diyos buong puso at damdamin
Upang aking malabanan at mapagtagumpayan
Ano mang pagsubok dumating sa buhay
Nang sa gayo'y buhay maging mahusay at matiwasay.

Anoman ang iyong paniniwala
Huwag na huwag kaligtaan ang pagsambit
Nang pagpapasalamat sa Diyos
Na Siyang tunay na lakas ng buhay.

Sagutin ang mga sumusunod na tanong sa iyong sagutang papel.

1. Ano ang iyong naramdaman matapos mo mabasa ang tula?
2. Aling linya sa tula ang mas tumatak sa iyo? Bakit?
3. Anong karanasan sa buhay ang maiuugnay mo sa linya ng tula na tumatak sa iyo?
4. Mahalaga ban a marunong tayong magpasalamat sa Diyos sa anoman ang ating mga nararanasan sa buhay? Ipaliwanag ang iyong sagot.
5. Bukod sa pagdarasal, sa paanong paraan mo pa maipamamalas ang pagpapasalamat sa Diyos?

Suriin

Mahalaga sa atin ang pasasalamat sa Diyos at sa ating kapwa sapagkat pinapahalagahan nito ang mga natanggap, natatanggap at tatanggapin pang biyaya na maaaring humantong sa matibay na pananampalataya. Karaniwan ang pasasalamat ay naipapamalas sa pamamagitan ng panalangin. Pero mas madali itong maipakita sa pamamagitan ng pagtulong at pagkalinga sa kapwa upang maranasan ang pagmamahal ng Diyos.

Maliit man o malaki ang natanggap o naranasan na nakapagpagaan sa iyong buhay ay dapat mo itong ipagpasalamat. Napabuti ang iyong pakiramdam at ikaw ay nasiyahan na siyang mahalaga sa atin maging ito man ay ispiritwal o materyal.

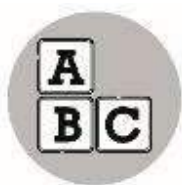
Maaaring ipakita ang pasasalamat sa Diyos sa pamamagitan ng:

1. Palagiang pagdarasal sa Diyos upang magpasalamat sa mga biyayang natatanggap.
2. Pakikiisa sa mga gawain sa simbahan o bahay-dalanginan batay sa relihiyon na kinabibilangan.
3. Paggawa ng mabuti at pagtulong sa kapwa sa oras ng pangangailangan.
4. Pangangalaga sa ibang nilalang tulad ng halaman at mga hayop.
5. Pagiging mapagkumbaba sa lahat sa pagkakataon.

Sa bawat pangyayari ng ating buhay maging masaya man o malungkot huwag kalimutan na sa ating pagpapasalamat ating nabibigyan ng diin ang ating pananalangin. Sa iyong murang edad kailangan mong palaging magpasalamat sa

Diyos sa bawat biyayang iyong matatanggap katulad ng pagkaing naihahanda sa hapagkainan, mga damit at gamit na iyong natatamasa, bahay na iyong natitirhan at iba pang mga biyayang iyong natatanggap. Dahil sa pagpapasalamat, iyong binubuksan ang iyong puso sa marami pang biyayang dumadating.

Isang mahalagang gawain din ang pagtulong sa iba, pagrespeto at pagmamahal sa kapwa ay malaking pagpapakilanlan ng iyong buong pusong pasasalamat sa Diyos.

Pagyamanin

Panuto: Basahin ang mga nakatalang katangian sa unang hanay. Mula naman sa ikalawang hanay, lagyan ng **tsek (/)** ang mga katangian na iyong ginagawa at **ekis (X)** naman ang mga hindi. Maging matapat sa iyong pagsagot. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Mga Katangian	Ginagawa ko ito	Hindi ko ito ginagawa
1. Sama-samang pagdarasal para sa kaligtasan ng lahat at malampasan ang pandemyang kinakaharap.		
2. Sinusunod ang mga paniniwala at gawi ng relihiyong kinabibilangan.		
3. Tumutulong sa paglilinis ng bahay upang maiwasang magkasakit ng Covid 19.		
4. Pag-iwas sa pangungutya o diskriminasyon sa mga taong kakilala na nagpositibo sa COVID-19.		
5. Iginagalang ang panrelihiyong paniniwala ng ibang tao.		
6. Nagpapasalamat sa Diyos sa mga biyayang dumarating sa iyo at iyong pamilya.		
7. Sinisikap na makatulong sa mga taong palaboy sa abot ng makakaya.		

8. Taos-pusong umaawit ng mga ispirituwal na kanta tuwing nagsisimba.		
9. Kapag nasa loob ng simbahan, nakikinig sa ministro o pari.		
10. Paggalang sa mga awtoridad gayundin ang patakarang kanilang ipinatutupad sa panahon ng pandemya.		

Gabay na Tanong:

1. Batay sa resulta ipinakita sa talahanayan, masasabi mo bang ikaw ay nakapagsasabuhay ng pagmamahal at pasasalamat sa Diyos? Paano mo nasabi?
2. Bukod sa mga nabanggit na kilos sa itaas, ano ano pa ang mga maaari mong gawin upang maipakita ang pagmamahal at pasasalamat sa Diyos?

Isaisip

Napakaraming dahilan ang kailangan nating ipagpasalamat sa Diyos. Mahalagang naipapakita natin ang pagpapahalaga at pagpapasalamat sa Diyos para sa mga maliliit at malalaking bagay at pangyayaring na natatangap o nararanasan natin.

Sumulat ng isang **pangako** na kailangan mong gawin upang maisabuhay ang pagiging mapagpasalamat sa Diyos. Gawin ito sa isang buong papel.

Rubriks sa Pagmamarka	
Malinaw at makatotohanan ang isinulat na pangako. Nakapaglahad ng limang halimbawa ng gagawin ayon sa pamamaraan ng pasasalamat sa Diyos.	5 Puntos
Makatotohanan ang isinulat na pangako. Nakapaglahad ng apat o tatlong halimbawa ng gagawin ayon sa pamamaraan ng pasasalamat sa Diyos.	3 Puntos
Hindi malinaw at makatotohanan ang isinulat na pangako. Walang nailahad na tiyak na halimbawa ng gagawin ayon sa pamamaraan ng pasasalamat sa Diyos.	1 Puntos

Isagawa

Lumalala ang pagkalat ng sakit na COVID-19 sa buong bansa. Marami ang nagugutom bunsod ng *lockdown* at nawawalan ng mahal sa buhay dahil sa tindi ng sakit na kinahaharap. Ngunit sa kabila ng takot at pangamba, nananatili ka at ang iyong pamilya na ligtas at nasa maayos na kalagayan. Kung kaya nararapat lamang na magpasalamat sa Diyos para sa mga biyayang ito. Gamit ang pormat sa ibaba, sumulat ng isang maikling panalangin ng pasasalamat sa Diyos. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

Ang Aking Panalangin ng Pasasalamat sa Diyos

AMEN

Rubrik sa pagmamarka:

Pamantayan	Napakahusay (10 puntos)	Mahusay (8 puntos)	Nangangailangan ng Pag-unlad (5 puntos)
Nilalaman	Makatotohanan at puno ng kabuluhan ang maikling panalangin ng pasasalamat sa Diyos	Hindi ganoong makatotohanan subalit may kabuluhan ang maikling panalangin ng pasasalamat sa Diyos.	Walang kabuluhan at hindi makatotohanan ang maikling panalangin ng pasasalamat sa Diyos.
Organisasyon	Maayos ng pagkakasunod ng ideya, nauunawaan, at malinis ang pagkakasulat ng panalangin.	Nauunawaan at malinis subalit hindi ganoon kaayos ang pagkakasunod-sunod ng ideya ng isinulat na panalangin.	Hindi malinis, malinaw at nauunawaan ang mga ideya na isinulat na panalangin.
Wastong baybay at bantas	Tama ang pagkakabaybay at paggamit ng bantas	May ilang kamalian sa pagkaka baybay at paggamit ng bantas.	Hindi wasto at maraming mali ang baybay at gamit ng mga bantas.

Tayahin

Panuto: Isulat ang (/) kung ang mga pangungusap ay nagpapakita ng pasasalamat sa Diyos at (X) naman kung hindi. Gawin ito sa iyong sagutang papel.

- _____ 1. Si Ariel ay naglalaan ng oras para magdasal sa loob ng tahanan o magpunta sa pook dalanginan.
- _____ 2. Ang pamilya nila Leni ay nagdarasal bago at pagkatapos kumain bilang pasasalamat sa mga biyayang natatanggap.

- _____ 3. Para kay Amy, ang pagtulong sa iba na may hinihintay na kapalit.
- _____ 4. Si Ali ay tumutulong sa mga taong nawawalan ng pag-asa sa buhay.
- _____ 5. Si John ay nagsasalita nang mahinahon.
- _____ 6. Si Joseph ay nagpapasalamat sa lahat ng mga bagay na natatanggap araw-araw.
- _____ 7. Sinasayang ni Archie ang pagkain.
- _____ 8. Masiglang bumabati si Lendelle sa mga miyembro ng pamilya.
- _____ 9. Hindi pinapansin ni Justine ang paghingi ng tulong ng mga kapatid o kapitbahay.
- _____ 10. Nagpapasalamat si Ariana mga magulang sa lahat nang kanilang ginagawa para saiyo.

Karagdagang Gawain

Basahin mabuti ang deskripsiyon ng bawat anyo ng panitikan. Pumili ng isa sa mga ito at gawan ng akda na nagpapakita ng iyong pananalig at pagpapasalamat sa Diyos. Tignan ang rubrik upang magabayan sa paggawa.

1. Tula – Sumulat ng tula ng pasasalamat sa Diyos na hindi bababa sa tatlong saknong.
2. Maikling Sanaysay – Sumulat ng sanaysay na may tatlong talata tungkol sa kahalagahan ng pananalig at pagpapasalamat sa Diyos.
3. Awit – Bumuo ng isang maikling awit ng pasasalamat sa Diyos. Maaaring gumamit ng tono mula sa mga popular na kanta.
4. Liham – Sumulat ng isang maikling liham sa Diyos na naglalaman ng iyong pasasalamat sa mga biyayang natatanggap mo at ng iyong pamilya.

Pamantayan	Napakahusay (10 Puntos)	Mahusay (8 Puntos)	Katamtamang Husay (5 Puntos)	Kailangan pang Paghusayan (3 Puntos)
Nilalaman	Napakahusay na naipahayag sa panalangin ang mensahe ng pasasalamat sa Diyos.	Naipahayag sa panalangin ang pasasalamat sa Diyos.	Hindi masyadong naipahayag sa panalangin ang pasasalamat sa Diyos.	Hindi nakitaan ng pasasalamat sa Diyos ang panalangin.
Organisasyon	Makabuluhan at wasto ang binuong akda ayon sa temang ibinigay.	Makabuluhan at wasto ang binuong akda ayon sa temang ibinigay ngunit nangangailangan ng ilang pagwawasto	Nakabuo ng akda batay sa tema ngunit kailangan ng pagsasaayos ng mga ideya upang mas maunawaan.	Hindi malinaw ang kaugnayan ng akda sa ibinigay na tema. Maraming detalye ng akda ang hindi nauunawaan.
Wastong Pagbaybay at Bantas	Wasto ang paggamit ng baybay ng mga salita at bantas.	May tatlo hanggang limang mali sa paggamit ng wastong baybay ng mga salita at bantas.	May anim hanggang sampung mali sa paggamit ng wastong baybay ng mga salita at bantas.	Higit sa labing-isa ang mali sa paggamit ng wastong baybay ng mga salita at bantas.

Susi sa Pagwawasto

Subukin	1. Tama	5. Tama
	2. Tama	4. Mali
	3. Tama	8. Tama
	7. Tama	9. Tama
	6. Tama	10. Tama

Balikin	• Malakas na pangangatatawan
	• Pagbibigay ng mga grasya o kaginhawaan sa buhay
	• Pagkakaroon ng magandang disposisyon sa buhay
	• Pagkakaroon ng bagong gamit
	• Pagmamahal ng mga magulang

Tuklasin	1. Aking Pasasalamat, Juliet Lugas Lim
	2.-4. Maaaring magkakaiiba ang sagot.

Pagymananin	Magkakaiiba ang sagot.
--------------------	------------------------

Isagawa	Gawain A - Magkakaiiba ang sagot
	Gawain B - Magkakaiiba ang sagot
	Gawain C - Magkakaiiba ang sagot

Tayahin	1. /	6. /
	2. /	7. X
	3. X	8. /
	4. /	9. X
	5. /	10. /

Sanggunian

Department of Education. n.d. *Contextualized Lesson Plan*. Philippines: Department of Education.

Department of Education. 2016. *K to 12 Curriculum Guide in EsP* . Philippines: Department of Education.

Department of Education. n.d. *Regional Test Item Bank for Grade 5*. Philippines: Department of Education.

Ylarde, Zenaida R. 2016. *Ugaling Pilipino sa Makabagong Panahon*. Quezon: Vibal Group, Inc.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph